

la

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Dreccera

núm. 199

Maig-Juny 2023

Revista de la Patronal Agrària de Catalunya fundada el 1851

5€

www.institutagricola.org

**UN NOU RENAIXEMENT,
EL DEL SENTIT COMÚ**

L'INSTITUT AGRÍCOLA

*Associació d'Empresaris Agraris
Fundat l'any 1851*

Empresaris

4 **GEOPOLÍTICA AGRÀRIA**

Onada d'oposició als excessos de les lleis mediambientals europees

8 **OPINIÓ**

Señor Timmermans: el campo no es su jardín particular. Por Baldiri Ros

10 **FORESTAL**

Campanya Forestal 2023

13 **LLIBRES**

Estudios Jurídicos sobre sostenibilidad

14 **EMPRESA**

Parc Agrari: Exemple de nefasta gestió del potencial agroalimentari del delta del Llobregat

20 **ECONOMIA**

Elecciones 23J - Propuestas Institut Agrícola Agricultura, Ganadería y Desarrollo Rural

22 **SERVEI D'ESTUDIS**

La Gestió hídrica a Catalunya

UN NOU RENAIXEMENT, EL DEL SENTIT COMÚ

Occident ha generat àmbits de llibertat individual i col·lectiva des del Renaixement fins als nostres dies a escala global i permet afirmar que els seus mecanismes d'organització han estat entre els més civilitzats i dignes de la història humana. Cap altre cultura ha permès tanta capacitat de desenvolupament individual. És doncs indefugible prendre mesures que aturin la decadència d'aquest model, vinculat al valor de la moda com a poder de les aparences. És època també de fanatismes, de complexitats inútils, de falsedat, d'impostura i d'hipocresia.

*Aquest segrest de la realitat requereix sobretot recuperar el sentit comú i l'esperança front la frivolitat, a la desesperança i a la petulància, en defensa de la justícia, de la llibertat, de la propietat i de la família. Com diria Arnold Toynbee, **una de les malalties cròniques dels éssers humans és atribuir el seu propi fracàs a d'altres.***

Hem fingit que el creixent increment de la crisi no ens corresponia i aquesta irresponsabilitat prové d'una crisi moral molt anterior, i prové d'un dèficit de confiança i d'una deconstrucció de la voluntat, d'una manca de sentit comú i que, per sortir d'aquests desgavell, només es pot fer recuperant el sentit del deure i de la responsabilitat.

Les crisis són l'àmbit adequat per prendre decisions i produir reformes que eliminin tots els elements caducats o enquistats. És en aquests moments que el sentit comú aporta les capacitats de penediment i de renovació. Avui tenim un panorama dominat per versions cícliques ecològiques o utòpiques-delirants, que ens allunyen de la realitat, que fan insostenible el model de societat basat en la baixa natalitat en la tolerància davant el descens de l'ètica o de la corrupció.

*Aquest model insostenible s'ha traslladat al sector agrari, sector geoestratègic dins l'economia i que té com a missió la de produir aliments, i que malgrat la seva importància, en cap moment se l'hi ha atorgat la rellevància i la confiança necessària per tal que els empresaris agraris es sentin respectats. El model d'economia agrària que ens imposen està basat en la dependència administrativa, fonamentada en uns consumidors desinformats que lluny de preocupar-se si l'actual model pot garantir aliments per a tots, s'erigeixen en hereus d'un passat i que fa que se'ns escapi el futur. **La manca de confiança en l'agricultura i una legislació asfixiant són una barrera significativa a l'hora d'accedir a la tecnologia, que és de la única forma d'augmentar la producció que precisem d'acord amb l'augment de la població. Avui la devaluació política afavoreix que la societat camini per els camins del lliscament, en la que els poders són cada vegada més penetrants per causa de la debilitat dels individus.***

*Molts polítics tenen un relat, però no tenen un pla, el important "és sentir-se bé", i no pas fer les que convenen i fer-les bé. Per aquesta raó és necessari fer les reformes abans que processos revolucionaris populistes s'imposin. La tasca futura és la d'omplir les estructures de la societat oberta amb la vida de la societat civil, doncs aquesta és un caos creatiu en el millor dels sentits. El sentit comú fa temps que ens diu que el model de política agrària està caducat, enquistat, utòpic i insostenible, per tant s'ha de reformar. **El sentit comú, de l'home comú, sense pretensions ni manies, preveuen la petulància, a la fi, el sentit comú com a cim de la intel·ligència.***

la Drecera

Director:

Josep Maria Majó

Redacció, Administració i Publicitat:

Plaça Sant Josep Oriol, 4 -Barcelona 08002

Tel. 93 301 16 36

Fax. 93 317 30 05

E-mail: info@institutagricola.org

www.ladrecera.com

Impressió:

OFFSET INFANTA

Suscripció anual:

30 euros

Dipòsit Legal:

B - 23.784 - 1993

Associada a l':

LA DRECERA expressa la seva opinió mitjançant l'Editorial. Les informacions i opinions expressades en els articles signats són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors.

Onada d'oposició als excessos de les lleis mediambientals europees

Cada cop són més les veus que s'alcen per alertar de les greus repercussions que es derivaran de l'aplicació de les lleis que s'estan debatent en el marc del Pacte Verd Europeu, alhora que sorgeixen denúncies per manca d'equilibri i "xantatge" en el procés decisor europeu.

Mitjans de comunicació globals s'estan fent ressò d'aquest malestar envers unes normatives que no tenen en compte la subsistència de sectors vitals com ara l'agroalimentari, l'energètic o el forestal.

Eoin Drea, investigador sènior al Centre d'Estudis Europeus Wilfried Martens (Bèlgica), ha resumit la situació amb el titular del seu article publicat el 10 de juny al mitjà especialitzat en política europea, Politico.eu¹: **"La UE es penedirà de convertir els agricultors en cap de turc del canvi climàtic"**.

I és que, com afirma Drea al seu text, **"gràcies a la determinació del bloc de posicionar Europa com l'heroi mundial de l'acció climàtica, Brussel·les va camí d'alienar i empobrir gran part de l'Europa rural"**. Segons explica l'investigador, el que fa recelar als agricultors de les decisions que es prenen és la **"falta de realisme a Brussel·les quan es tracta d'establir terminis per aconseguir els objectius mediambientals de la UE, perquè són aquests terminis els que col·lapsaran les economies rurals"**.

Sense anar més lluny la presidenta de la Comissió Europea, **Ursula von der Leyen**, impulsora de l'anomenat Pacte Verd Europeu, prenent nota del malestar que es respira, va assegurar que **"hauríem de parar atenció a la capacitat d'absorció d'aquests canvis per part de l'economia europea"**.

Aquestes declaracions s'han interpretant com un gir radical a la política mediambientalista que marcava la Unió Europea, segons ha recollit la corresponsal de La Vanguardia² a Brussel·les, Beatriz Navarro.

¹ *La UE es penedirà de convertir els agricultors en cap de turc del canvi climàtic, Eoin Drea, Politico.eu 19/06/2023 <https://www.politico.eu/article/eu-climate-change-farmers-protest-scapegoat-green-deal-food-security-agriculture-biodiversity-nature-restoration-law/>*

² *Von der Leyen sugiere ralentizar las leyes medioambientales, Beatriz Navarro, La Vanguardia 18/05/2023 <https://www.lavanguardia.com/internacional/20230518/8975136/von-der-leyen-sugiere-ralentizar-leyes-medioambientales.amp.html>*

Igualment, el president de França **Emmanuel Macron** va demanar una "pausa regulatòria" per facilitar que la indústria digeri els estàndards del Pacte Verd Europeu. En aquest sentit, i segons declaracions fetes a Euractiv³, el ministre d'Indústria francès, **Roland Lescure** explicava que **assolir els objectius ja marcats a nivell europeu "requereix certa estabilitat perquè les nostres empreses puguin projectar-se"**.

El primer ministre de Bèlgica, **Alexander de Croo**, s'ha mostrat favorable a fer una "pausa" en la legislació climàtica europea, igual que França, en un moment en què augmenten les veus a la Unió Europea que reclamen a Brussel·les que trepitgi el fre, segons va informar EFEVerde⁴. De Croo creu que continuar produint nova legislació climàtica a la Unió Europea suposaria una **"sobrecàrrega" que podria posar en risc la indústria i fer descarrillar l'agenda verda**.

Aquestes normatives que no només repercuteixen en el sector agrari, sinó que també afecten a d'altres indústries i sectors econòmics, sovint és plantegen des d'una perspectiva que pot resultar errònia i que en altres països obté millors resultats a través d'un canvi de focus. Un exemple podria ser l'exposat per *The Economist*⁵ en un article que sota el sorprenent titular **Vagi a Texas per veure el futur anti-verd de l'energia neta** explica com hi ha formes de "promoure l'energia neta que no es basen a convèncer els escèptics del canvi climàtic que estan bojos".

Aquest article assenyala que "es podria pensar que Califòrnia, que parla molt sobre el canvi climàtic i l'energia verda, està a l'avantguarda del desenvolupament de les energies renovables. Però Texas està molt per davant. Segons un estudi encarregat per **Matt Welch**, director de Texans conservadors per a la innovació energètica, en el segon trimestre de 2022, el seu estat natal tenia tres vegades més emmagatzematge eòlic, solar i de bateries en construcció que Califòrnia."

El text conclou que "l'energia eòlica s'aprofita en abundància en els estats dirigits per governs republicans i en terres propietat de ramaders escèptics del clima. **El missatge que prefereixen és més de lliure mercat:** que l'energia eòlica i solar són fonts d'energia cada vegada més competitives, ajuden a reduir els costos d'electricitat, fomenten l'esperit empresarial i no són menys estatunidencs que el petroli i el gas."

³ *Pacte Verd: Emmanuel Macron demana una "ruptura normativa" per a la indústria, Paul Messad, Euractiv, 12/05/2023*
<https://www.euractiv.fr/section/climat/news/green-deal-emmanuel-macron-demande-une-pause-reglementaire-pour-lindustrie/>

⁴ *Bèlgica aboga por hacer una "pausa" europea en la legislación climática, EFE, 24/05/2023*
<https://efeverde.com/belgica-aboga-por-hacer-una-pausa-europea-en-la-legislacion-climatica/>

The
Economist

Go to texas to see the anti-green
future of clean energy

⁵ *Vagi a Texas per veure el futur anti-verd de l'energia neta, The Economist, 12/01/2023*
<https://www.economist.com/business/2023/01/12/go-to-texas-to-see-the-anti-green-future-of-clean-energy>

Tal i com analitzava Navarro a l'article de La Vanguardia ja esmentat, les primeres senyals d'alerta sobre els excessos en l'aplicació de les mesures medioambientals **van arribar del camp en forma de protestes a molts països europeus** per les normes de reducció d'emissions, l'alça dels costos de producció, la caiguda de preus derivada de l'entrada de cereal ucraïnès sense aranzels al mercat comunitari o els efectes de la sequera, i ja ha tingut traducció política als Països Baixos, on la recent victòria electoral del **Moviment Camperol Ciutadà** està posant contra les cordes la continuïtat del Govern.

Per la seva banda, el **Partit Popular Europeu (PPE)** també es va fer ressò d'aquestes queixes i va demanar una **moratòria de dos anys per a totes les mesures legislatives pendents del Pacte Verd, en especial la proposta sobre pesticides i la de restauració dels espais naturals**. En resposta, el president de la comissió de Medi Ambient (ENVI), l'ecologista francès **Pascal Canfin**, ha denunciat la "radicalització del PPE contra el Pacte Verd" i adverteix que, en cas de cedir a les seves demandes en la negociació de la reforma del mercat d'emissions de carboni, la UE no assolirà les metes climàtiques que s'ha marcat per al 2030.

Les queixes del sector agrolimentari també exposen la contrarietat que suposa el fet que **la majoria de propostes que surten de la Comissió i que els hi afecta directament, no sorgeixen de la Direcció**

General d'Agricultura sinó d'altres departaments que no tenen en compte els seus interessos.

A més, alguns eurodiputats han denunciat, segons informa *Euractiv*⁶, que els gabinets del vicepresident de la Comissió Europea, **Frans Timmermans**, i el **comissari de Medi Ambient, Virginijus Sinkevičius**, **han estat celebrant reunions individuals amb els legisladors de la UE** perquè se sumin a les propostes de restauració de la naturalesa i reducció de pesticides de l'executiu de la UE.

Segons l'eurodiputada liberal sueca **Emma Wiesner** "aquestes reunions sobrepassen el paper de funcionari de la Comissió", i va qualificar la decisió de "sense precedents" i "poc professional". Wiesner va revelar que els membres del gabinet "van amenaçar amb retenir la proposta de noves tècniques genòmiques si no s'adherien a la regulació de l'ús sostenible de pesticides i la llei de restauració de la natura". Un altre eurodiputat, que va preferir mantenir l'anonimat, va dir que: "la Comissió s'està allunyant del mode convincent cap a un mode de xantatge" i va agregar que molts parlamentaris "van veure negativament" les reunions.

⁶ *Timmermans de la UE manté converses privades "sense precedents" amb els eurodiputats per obtenir suport*, Natasha Foote, *Euractiv*, 24/05/2023 <https://www.euractiv.com/section/agriculture-food/news/eus-timmermans-holds-unprecedented-private-talks-with-meps-to-win-support/>

2.400 MILIONS D'EUROS, PER A LA GESTIÓ DE L'AIGUA.

L'AIGUA NO CAU DEL CEL

El canvi climàtic provoca l'absència de pluja i períodes de sequera que seran cada cop més freqüents al nostre país. Això significa que hem de gestionar l'aigua millor que mai.

El Govern de Catalunya impulsarà la inversió de més de 2.400 milions d'euros en el Pla de gestió de l'aigua per augmentar-ne la producció, duplicar-ne la capacitat de la dessalinització i la regeneració, i modernitzar l'eficiència del regadiu.

Estalviar-ne és cosa de tothom.

sequera.gencat.cat

 **Generalitat
de Catalunya**

**Per la sostenibilitat,
sempre endavant**

Señor Timmermans: el campo no es su jardín particular

Por Baldiri Ros

Presidente del Institut Agrícola Català de Sant Isidre

Vicepresidente de Foment del Treball

Con un resultado ajustadísimo y tras una enorme incertidumbre en los días previos a la votación, el **Parlamento Europeo ha rechazado en comisión el proyecto de Ley de Restauración de la Naturaleza**. El camino parlamentario se complica para una norma polémica desde su raíz, la cual ha provocado importantes tensiones entre los grupos políticos a menos de un año de las próximas Elecciones europeas. Estos roces serán de nuevo patentes en dos semanas, previsiblemente entre el 11 y el 13 de julio, cuando el proyecto será votado en el Pleno de Estrasburgo.

Por encima de las discusiones políticas, hay dos elementos equivocados desde la raíz de este proyecto. Por un lado, realiza un mal diagnóstico de qué consideramos como necesario restaurar en la naturaleza, utilizando una única vía como es el crecimiento de las masas forestales sin especificar qué tipo de crecimiento se desea, con qué cualidades y cómo compatibilizar con las zonas cultivables.

Si hay algo inexistente en Europa es la deforestación, y menos aún para dejar tierras libres para uso agrícola. Todo lo contrario. El dato incontestable es que las masas forestales crecen de manera ininterrumpida en Europa desde hace décadas: un 9% desde 1990. Más impresionante es el dato de España: +35% en el mismo período. ¿De qué estamos hablando entonces? Parece que una reflexión tan simple como ésta no se ha hecho en ninguno de los estadios de la tramitación de este proyecto legislativo.

Y, por otro lado, no enfoca correctamente dónde están los riesgos reales de la pérdida de biodiversidad: la mala gestión tanto de las zonas verdes en general como

de las protegidas en particular. La Comisión pone todo el énfasis en objetivos cuantitativos difíciles de conseguir, y que al mismo tiempo son contraproducentes. Anteponer la “cantidad” a la “calidad” del medio ambiente. Por ejemplo, la ley establece un objetivo para que la vegetación que apoya la biodiversidad cubra el 10 por ciento del territorio agrícola de la UE para 2030. Dado que no se puede crear más tierra que la que hay, esto obligaría a la reconversión de algunas tierras cultivables en montes o vegetación.

Por este camino de convertir en un jardín salvaje una buena parte del territorio europeo no vamos bien. Y eso lo sabe el impulsor de este proyecto, el vicepresidente de la Comisión Europea **Franz Timmermans**. Sin embargo, prima una ideología verde irracional (en franco retroceso en la UE viendo los resultados de las elecciones locales en Alemania, España o Países Bajos, entre otros) al criterio técnico y la racionalidad. No nos oponemos a un plan de conservación y potenciación de la naturaleza, faltaría más. Precisamente un plan exitoso es aquél que potencia la gestión, invierte en la eficiencia de las capturas de carbono de la atmósfera y enriquece la biodiversidad. Es decir, todo lo contrario de lo que el fondo (que no la “forma” aparente) de la Ley de Restauración de la Naturaleza provocará.

Finalmente está la vertiente económica de este proyecto. Estamos ante una ley inflacionista que resta soberanía productiva agroalimentaria a la Unión Europea. Ni siquiera la ley tiene un análisis fino de qué se puede hacer con terrenos improductivos, zonas de especial estrés de la tierra que se convierten en no aptas para el cultivo o la problemática mediterránea. Pero incluso no merece un análisis de impacto (que tanto destaca la

Comisión) sobre otras políticas que la UE está poniendo en marcha para garantizar la soberanía productiva después de la crisis del año pasado.

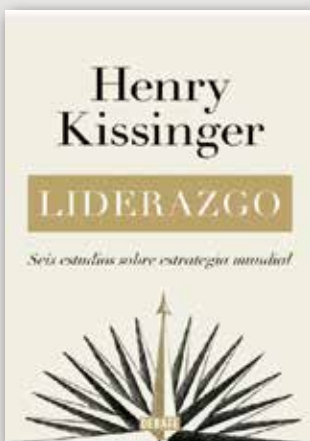
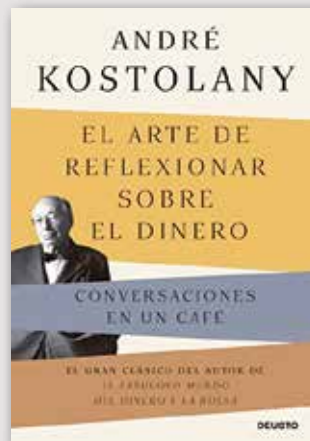
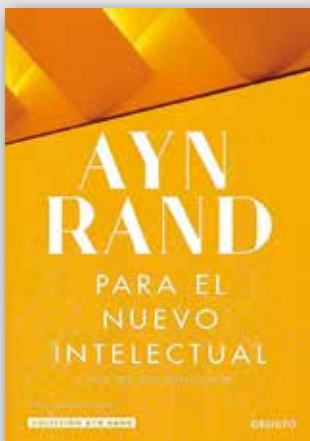
No hay coherencia entre proyectos que, por un lado, persiguen conservar el abastecimiento agroalimentario y la posición exportadora internacional de alimentos de la UE y, por otro lado, quitar en torno a un 10% de la producción global a escala europea. Se puede y se debe buscar una alternativa al compromiso firmado en las Cumbres del Clima pasadas de restaurar el 30% de las tierras degradadas. Precisamente lo que se considera como “degradado” no se cualifica de una forma clara en el articulado de la ley.

En definitiva, el proyecto merece ser devuelto a la Comisión para que sea reformulado. A pesar de que el vicepresidente Timmermans asegurara de que no habría marcha atrás, la realidad puede imponerse sobre la ficción de un “jardín” como la que persigue Timmermans.

Ni el campo europeo es un jardín particular del vicepresidente, ni podemos estar cruzados de brazos conforme en la Europa mediterránea cada año se incrementa el riesgo de grandes incendios, sequías e inundaciones mal gestionadas. Hemos ido demasiado lejos con la “agenda verde”, la cual ahora se rebela muy compleja de manejar.

Article publicat a La Vanguardia 29/06/2023

Lectures per a l'estiu

CAMPANYA FORESTAL 2023

S'AVANÇA L'INICI DE LA CAMPANYA A L'1 DE JUNY I S'ALLARGA FINS EL 30 DE SETEMBRE

El dispositiu d'extinció es reforça amb més personal i recursos, entre els quals 35 mitjans aeris i drons amb capacitat de supervisió i control, especialment durant la nit

La campanya forestal del 2023 és de les més difícils i llargues dels darrers anys, amb un risc molt elevat que es produeixin incendis de grans dimensions. De fet, per primer cop en 10 anys s'ha activat el nivell 3 del Pla Alfa. A més, la campanya formal s'allarga un mes respecte a la de la temporada passada: l'inici s'avança a l'1 de juny i el final s'allarga fins al 30 de setembre. Per fer-hi front, es disposarà de:

- Un total de **35 mitjans aeris**, 10 dels quals depenen del Ministerio de Transición Ecológica y el Reto Demográfico (MITECO). De moment, aquest mes de maig, el Govern ha anticipat la incorporació de 7 mitjans aeris (2 helicòpters bombarders, 2 helicòpters de Coordinació i Comandament i 3 Avions de Vigilància i Atac).
- S'incorporaran **40 vehicles nous**.
- El cos de Bombers de la Generalitat comptarà amb més de **2.600 bombers** funcionaris amb la incorporació de 250 bombers de l'escala bàsica, i la promoció de 161 bombers de l'escala bàsica a bombers de primera. També s'incorporarà 104 nous caporals, 57 sergents, i 21 oficials de la promoció interna de comandaments. I també cal sumar-hi els més de **1.350 bombers voluntaris** operatius actualment, als quals caldrà afegir-hi 176 nous bombers voluntaris a finals de maig.
- El Cos d'Agents Rurals (CAR) comptarà amb prop de **500 efectius, 265 vehicles, 18 drons, 1 helicòpter i un vehicle de la Unitat de Suport a Actuacions Especials (USAE)**.
- A la unitat RPAS (Remotely Piloted Aircraft Systems) s'han adquirit **3 nous drons**.

En una campanya forestal, com la d'enguany, marcada pels 3 anys de sequera acumulada, l'augment de les temperatures i la concentració de biomassa seca als boscos, el risc d'incendi és molt elevat. És per això que s'han reforçat els cossos que s'ocupen de l'extinció dels focs, amb 35 mitjans aeris i més de 3.000 efectius, per afrontar la campanya amb més garanties.

Les Associacions de Voluntaris de Protecció Civil (AVPC) també col·laboren a la campanya forestal fent funcions de sensibilització i prevenció davant del risc, i sobretot en la preparació per atendre a la població en cas de necessitat d'acollida o d'atenció a persones vulnerables.

AUGMENT D'INCENDIS DE VEGETACIÓ

La campanya forestal està marcada pels tres anys de sequera acumulada que ha generat un estrès als boscos sense precedents. Aquest fet, sumat amb l'elevada temperatura i l'acumulació de biomassa seca als boscos, fa que la càrrega de combustible disponible per cremar sigui elevada.

Entre l'1 de gener i el 16 d'abril d'aquest any, el Cos de Bombers ha gestionat 1.486 serveis d'incendis de vegetació urbana, agrícola i forestal, mentre que en el mateix període de l'any 2022 van ser 1.285 serveis, i l'any 2021, 922. D'aquests incendis, 175 han estat incendis forestals, amb un balanç de prop de 680 hectàrees cremades, un 35% de superfície cremada més que el mateix període de 2022.

A més, en els incendis forestals de març i abril s'han vist comportaments del foc molt severs que ens mostren l'entrada a un escenari complex:

- Altes velocitats en situacions de vent (l'incendi de Cubells, Vilaplana, Paüls, Gandesa, l'Hospitalet de l'Infant), amb velocitats de propagació superiors a 1,2km/h, i en l'incendi de la Granja d'Escarp-Mequinensa del dia 16 d'abril velocitats de propagació de 6,3 km/h.
- Llançament de focus secundaris a llarga distància, que salten amb facilitat pistes i carreteres, fins arribar a l'extrem de focus secundaris a 2 km de distància en l'incendi de la Granja d'Escarp.
- Superfícies afectades pròpies de l'estiu: a la Val d'Aran (450ha), al País Valencià i Terol (4200ha) o recentment l'incendi de Mequinensa (a la Franja)-Granja d'Escarp (450ha) i Catalunya Nord (Cervera)-Portbou (930ha). I també una capacitat de propagació nocturna pròpia d'episodis d'estiu (28 ha cremades al Coll de l'Alba durant la nit).

Pel que fa a la prevenció d'incendis, de les 119.959 actuacions realitzades al llarg de l'any pel cos d'Agents Rurals, més de 25.000 estan relacionades amb els incendis. Aquesta tasca preventiva ha permès que, tot i l'augment dels dies en què hi ha un elevat perill d'incendi, el nombre d'incendis forestals hagi tingut una tendència a la baixa lenta però continuada els darrers anys.

D'altra banda, enguany es durà a terme una campanya divulgativa vinculada al **Pla Alfa** per reforçar la implicació de la ciutadania, amb l'objectiu d'explicar detalladament com afecten els nivells més alts de risc d'incendi forestal del Pla Alfa. Anirà acompanyada d'una renovació de la pàgina web, on s'hi inclourà un mapa interactiu que permetrà a la ciutadania fer consultes del nivell del pla.

PLA ALFA

És el procediment operatiu establert pel Cos d'Agents Rurals per definir les actuacions dels efectius de vigilància i prevenció d'incendis, davant les situacions de perill d'incendi forestal que es puguin produir.

Aquestes situacions de perill d'incendis forestals es graduen en una escala de 4 nivells operatius, de 0 a 3, per a cada comarca. Cadascun correspon, en general, a un nivell de perill d'incendi forestal:

- Nivell 0, nivell de perill baix/moderat
- Nivell 1, nivell de perill moderat/alt
- Nivell 2, nivell de perill alt/molt alt
- Nivell 3, nivell de perill molt alt/extrem

L'activació de cada nivell comporta un grau de mobilització dels efectius i la realització de determinades actuacions preventives.

A partir dels nivells 2 i 3, també l'activació de les fases de prealerta i alerta previstes en el Pla INFOCAT (Pla especial d'emergència per a incendis forestals)

En els nivells alt i extrem (nivells 2 i 3), es prohibeix o es restringeixen determinades activitats susceptibles de provocar incendis forestals, com ara la possibilitat d'encendre foc, la realització d'activitats esportives, de treballs forestals o d'activitats agrícoles i l'ús de barbacoes en les àrees de lleure existents, podent, fins i tot, restringir l'accés als principals massissos muntanyosos

La Direcció General dels Agents Rurals elabora diàriament el mapa d'aquest Pla Alfa en funció del mapa de perill d'incendi forestal i altres eines d'anàlisi d'aquest risc.

Escala Beaufort de vent

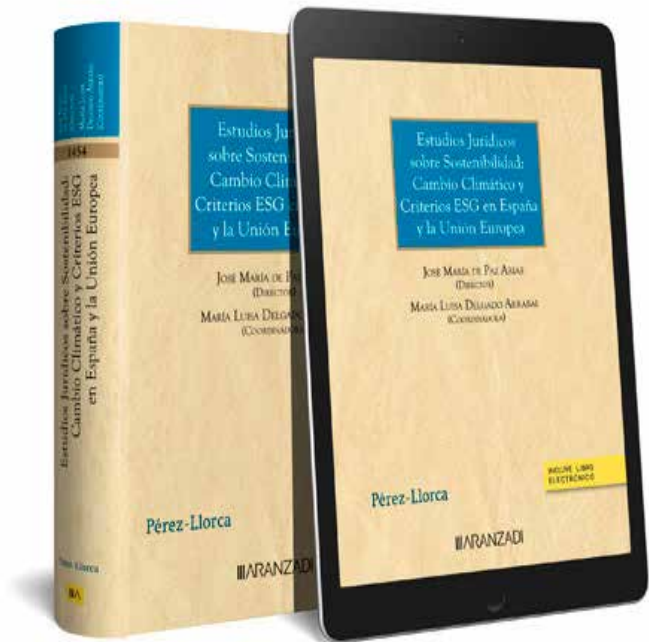
NÚM Beaufort	Terme descriptiu	m/sg	km/h	A terra
0	Calma	0-0,2	< 1	El fum puja verticalment
1	Ventolina	0,3-1,5	1-5	La direcció del vent es defineix pel fum que s'eleva, no pels panells
2	Vent fluixet (brisa molt feble)	1,6-3,3	6-11	El vent es nota a la cara; es mouen les fulles dels arbres; es mouen els panells comuns
3	Vent fluix (brisa feble)	3,4-5,4	12-19	Les fulles i les branques dels arbres es mouen constantment; les banderes s'estenen al vent
4	Vent moderat (brisa moderada)	5,5-7,9	20-28	S'aixeca pols i volen papers petits; es mouen les branques petites dels arbres
5	Vent fresquet (brisa fresca)	8,0-10,7	29-38	Es balancegen els arbres petits; als estanys, s'hi formen petites onades
6	Vent fresc (brisa forta)	10,8-13,8	39-49	Es mouen les branques grans dels arbres; els fils del telègraf xiulen; dificultat per mantenir obert el paraigua
7	Vent fort	13,9-17,1	50-61	Tots els arbres es mouen; dificultat per caminar contra el vent
8	Temporal	17,2-20,7	62-74	Es trenquen les branques petites dels arbres; generalment no es pot caminar contra el vent
9	Temporal fort	20,8-24,4	75-88	Es produeixen lleugers desperfectes en els edificis (cauen xemeneies i volen teules)
10	Temporal molt fort	24,5-28,4	89-102	Difícilment s'observa a terra; arrenca arbres i ocasiona danys considerables als edificis
11	Temporal violent (borrasca)	28,5-32,6	103-117	Difícilment s'observa a terra; ocasiona destrosses a tot arreu
12	Huracà	32,7	118 o més	---

Font: Departament d'Interior

Lectures recomanades

ESTUDIOS JURÍDICOS SOBRE SOSTENIBILIDAD: CAMBIO CLIMÁTICO Y CRITERIOS ESG EN ESPAÑA Y LA UNIÓN EUROPEA

José María de Paz

Aquesta obra analitza, des de la perspectiva de l' empresa i una òptica jurídica transversal, les principals qüestions relacionades amb el nou corpus regulatori en matèria de sostenibilitat que està desenvolupant la Unió Europea en el marc del Pacte Verd Europeu.

En aquest sentit, l'obra no pretén realitzar un estudi sistemàtic de la sostenibilitat ni esgotar-ne tots els aspectes jurídics, sinó oferir una primera visió general de la política europea de lluita contra el canvi climàtic, que afecta de forma transversal tots els sectors econòmics i totes les especialitats jurídiques, i analitzar quines són algunes de les qüestions més rellevants plantejades per aquesta nova realitat.

Així, s'analitzen en detall les principals qüestions que susciten els dos principis jurídics situats en el centre d'aquesta nova normativa, ja aprovada o en tramitació: la transparència (Reglament de Taxonomia Europea, Reglament SFDR i Directiva sobre Informació de Sostenibilitat, entre d'altres) i la diligència deguda (Proposta de Directiva de Diligència Deguda i Directiva sobre Informació de sostenibilitat).

Igualment s' aborda l' impacte que el canvi climàtic i els criteris ESG poden tenir en altres àmbits com el de la protecció de dades, les accions de reclamació de danys, el govern corporatiu, les assegurances, les adquisicions d' empreses o el dret de la competència.

José María de Paz, Soci de Criteris ESG i Regulació del Canvi Climàtic de Pérez-Llorca i director d'aquesta obra, explica sobre la mateixa: *"no pretén valorar la política europea de sostenibilitat, sinó que ha estat elaborat per tal de realitzar una anàlisi per proporcionar les eines jurídiques que serveixin per comprendre aquesta nova regulació. En l'obra analitzem les principals qüestions que susciten els dos principis jurídics situats en el centre d'aquesta nova normativa: la transparència (Reglament de Taxonomia Europea, Reglament SFDR i Directiva sobre Informació de Sostenibilitat, entre d'altres) i la diligència deguda (Proposta de Directiva de Diligència Deguda i Directiva sobre Informació de sostenibilitat). Així mateix, abordem l'impacte que el canvi climàtic i els criteris ESG poden tenir en altres àmbits com el de la protecció de dades, les accions de reclamació de danys, les assegurances, les adquisicions d'empreses o el dret de la competència"*.

Parc Agrari

EXEMPLE DE NEFASTA GESTIÓ DEL POTENCIAL AGROALIMENTARI DEL DELTA DEL LLOBREGAT

Un estudi recent elaborat per l'INSTITUT AGRÍCOLA demostra que, després de 35 anys d'existència, les pitjors previsions i auguris que vàrem fer, s'han acomplert.

BREU HISTÒRIA DEL PARC AGRARI DEL BAIX LLOBREGAT

La creació del Parc Agrari del Baix Llobregat respon a un encàrrec de la Diputació de Barcelona de 10 de juliol de 1997. Després de la tramitació corresponent, el 26 de març de 1988, s'aprovaren definitivament dels Estatuts del Parc Agrari del Baix Llobregat.

L'òrgan gestor és el Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat, format per les següents institucions i entitats: Diputació de Barcelona, Consell Comarcal del Baix Llobregat, Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, Unió de Pagesos de Catalunya, l'Àrea Metropolitana de Barcelona i els Ajuntaments de Castelldefels, Cornellà de Llobregat, Gavà, l'Hospitalet de Llobregat, Molins de Rei, Pallegà, El Papiol, El Prat de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Vicenç dels Horts, Santa Coloma de Cervelló i Viladecans.

Un cop aprovats els Estatuts, s'endegà la tramitació del Pla Especial del Parc Agrari del Baix Llobregat. L'objectiu principal, deien, era aturar el procés de degradació que patia l'agricultura de la Vall Baixa i el delta del riu Llobregat mitjançant un document urbanístic que regulés els usos, ordenés la divisió del sòl, les infraestructures i construccions, i garantís així les condicions necessàries per a una producció agrícola competitiva i de qualitat.

A dits efectes el 4 de març de 1999 la Diputació de Barcelona aprova l'Avanç del Pla Especial del Parc Agrari. Aquest, després de la presentació de nombroses al·legacions –incloent-hi les de l'INSTITUT AGRÍCOLA–, l'oposició dels empresaris agraris –nosaltres vam recollir quasi sis-cents signatures en contra– i d'una dilatada tramitació, s'aprova inicialment el 15 de juliol de 2002. Sotmès a informació pública, el 17 de desembre de 2003 la Comissió d'Urbanisme de Barcelona l'aprova definitivament. **Posteriorment, el 16 de juny de 2004 la mateixa Comissió d'Urbanisme de Barcelona aprova el text refós del Pla Especial.**

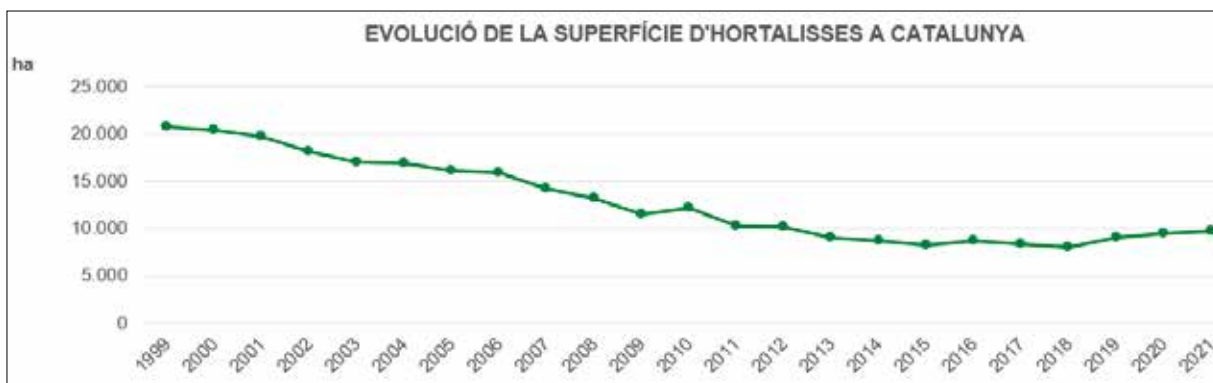
LA REALITAT HA ESTAT UNA ALTRE

Però tots aquells objectius que semblaven molt lloables i positius, amb el pas del temps s'han vist que no s'han complert. **El nostre estudi demostra especialment l'excessiva regulació normativa creada que ha fet desistir a moltes empreses agroalimentàries de continuar l'activitat al territori, o ha fet desistir-ne a d'altres d'implantar-s'hi**, la manca de relleu generacional de les explotacions per manca d'incentius i d'una situació engrescadora, l'existència d'una bona part dels camps abandonats i la reducció estrepitosa del número d'explotacions.

Una mostra d'això és que només nou anys després de l'entrada en vigor del Pla Especial, s'inicia un procediment de revisió. Concretament, el 8 d'octubre de 2013, es duu a terme l'aprovació inicial de la revisió, la qual, després d'un període d'al·legacions –incloent-hi les de l'INSTITUT AGRÍCOLA–, es refà i el 25 de març de 2014, es duu a terme una segona aprovació inicial. Finalment el 5 de març de 2015 es durà a terme l'aprovació definitiva, per la Comissió Territorial d'Urbanisme de l'àmbit metropolità de Barcelona –aprovat deu mesos i mig després de la primera aprovació.

DIAGNOSI ACTUAL DEL PARC AGRARI

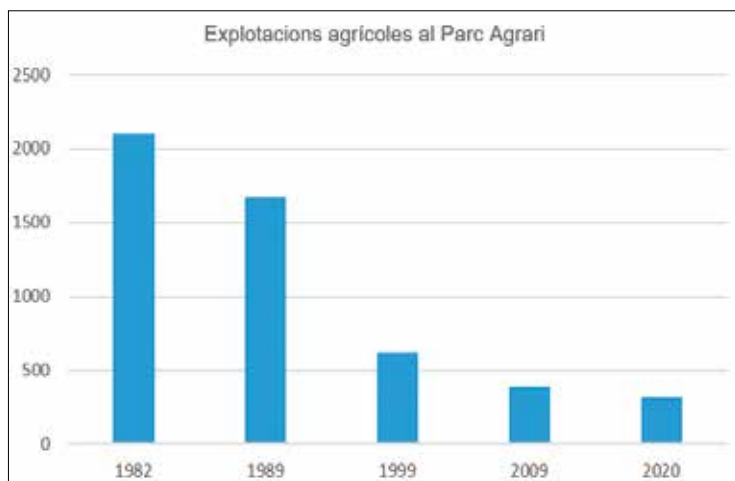
L'horta a Catalunya només representa 9.702 hectàrees, equivalents al 0,89% de la superfície agrària utilitzada (SAU). Però malgrat aquesta poca representativitat superficial, representa un 7,74% de la producció final agrícola. Per tant, el pes específic i l'elevada productivitat del sector hortícola és més que destacable i incontestable. El gruix de les explotacions hortícoles es concentra al Baix Llobregat, Maresme i delta de l'Ebre. Però cada vegada són menys les explotacions d'horta a Catalunya. En quinze anys s'ha reduït un 32% la superfície d'horta.

FONT: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

L'abast superficial del Parc Agrari és de 3.348 hectàrees. Inclou un total aproximat de 4.400 parcel·les cadastrals. El Parc Agrari representaria, teòricament, un 35% de la superfície de l'horta catalana. Però no és cert. Després de dinou anys de vigència del seu Pla Especial cap dels seus objectius principals s'han acomplert. Aproximadament una tercera part de la superfície conreable està abandonada o s'hi duen a terme usos no agraris o estan ocupats per infraestructures. Analitzant les dades dels camps declarats a la Declaració Única Agrària (DUN) dels darrers anys, als municipis de Viladecans, Gavà i Sant Boi de Llobregat també es fa evident aquesta situació.

El número d'explotacions agrícoles, a l'àmbit del Parc Agrari, s'ha reduït ostensiblement. De les 2.102 existents el 1982 hem passat a 318 el 2020. És a dir, un 85% menys en 38 anys.

FONT: IDESCAT (Cens Agrari)

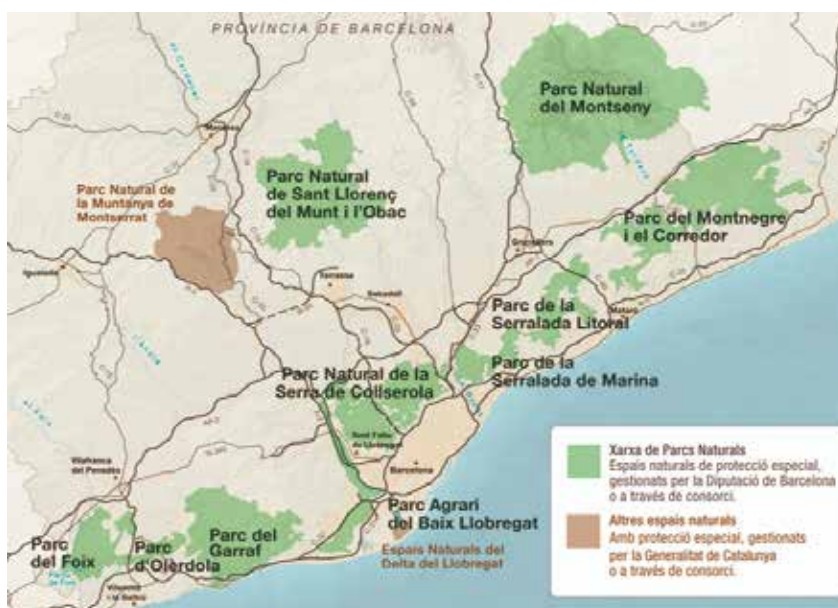
Des de la creació del Parc Agrari -1999 - hem passat de les 621 a les citades 318 explotacions. Un 49% menys, la meitat. Conseqüentment la seva existència no ha servit per a promocionar les explotacions.

Només un 16,3% de l'hortalissa que entra a MERCABARNA prové de Catalunya. I, d'aquest percentatge, prové de la província de Barcelona el 74,0% de l'hortalissa. És a dir, que només el 12% de l'hortalissa que entra a MERCABARNA provenen de la província de Barcelona. El 1996 era el 24% de l'hortalissa –el doble– quan estem parlant d'unes instal·lacions que es troben a tocar del Parc Agrari.

No s'hi instal·len empreses agroalimentàries capdavanteres - hivernacles intel·ligents, cultius sense sòl, IV gamma, etcètera - **per la falta de seguretat jurídica en les seves inversions, les limitacions constructives - especialment per hivernacles i magatzems -, la irresolució hidràulica - inundacions - i la manca d'implementació d'una xarxa de telecomunicacions moderna.**

Cada vegada hi ha més conflictes amb els vianants i ciclistes que usen les mateixes vies de circulació que els vehicles de les explotacions agrícoles. **Es prioritza l'ús social del territori enfront al lliure exercici de l'activitat empresarial.**

El Servei de vigilància és més sancionador amb les activitats agràries, que no efectiu per evitar robatoris i furts de fruita, verdura o materials, o danys per animals salvatges.

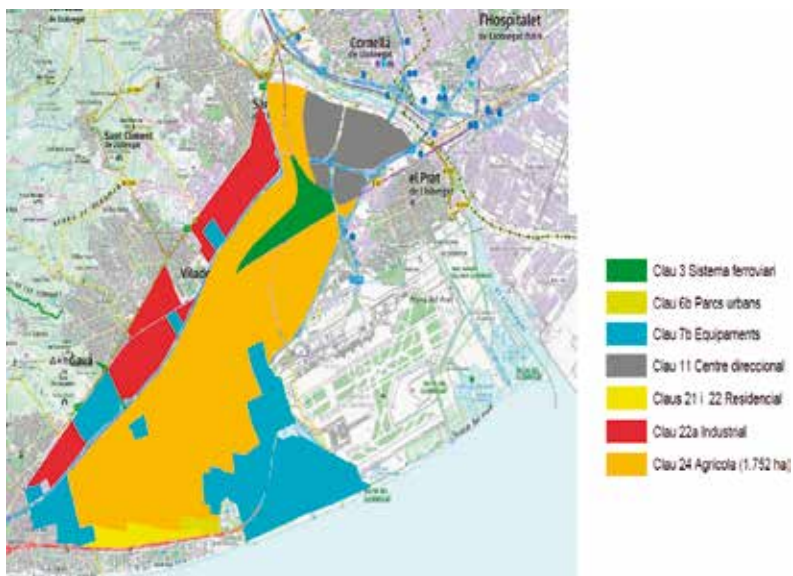

El Parc Agrari forma part de l'Anella Verda, un seguit de parcs naturals, que, a mode de pulmó verd, vorejaven l'entorn de la ciutat de Barcelona i de la seva àrea metropolitana: Montnegre i Corredor, Serralada de Marina, Montseny, Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Collserola, Montserrat, Garraf i Parc Agrari del Baix Llobregat.

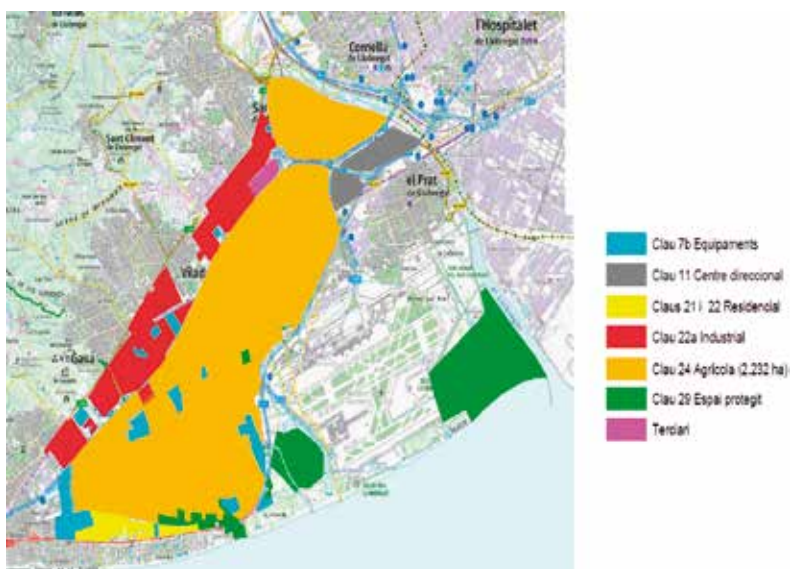
Per tant, estem parlant d'una concepció de protecció natural, i no d'un espai productiu de primer ordre. Alhora que la proposta d'ampliació de la ZEPA del delta del Llobregat, incorporant una bona part del Parc Agrari, no faria més que sentenciar a mort l'activitat agrària

La suposada protecció i blindatge del sòl no urbanitzable agrícola, enfront a uns suposats i constants moviments especuladors per a reclassificar-ho en sòl industrial o terciari ja fa anys que s'han esvaït. La superfície classificada urbanísticament com a sol no urbanitzable agrícola —clau 24 del Pla General Metropolità—, en 47 anys de vigència, no sols no s'ha reduït, sinó que s'ha incrementat considerablement —un 27%, unes 500 hectàrees. Terrenys abans classificats d'equipaments o de sistema ferroviari han passat a agrícola. I sols s'ha perdut terreny agrícola a resultes d'ampliacions i expropiacions per infraestructures comarcals o metropolitanas. Moltes d'elles, però, ja incloses a reserves de sòl del propi Pla General Metropolità:

Pla General Metropolità (1976)

Pla General Metropolità (actual)

El Pla Especial no podia, ni pot, modificar la classificació urbanística del sòl. Per la qual cosa, la zona de protecció agrícola prevista pel Pla General Metropolità del 1976, ha seguit igual, i no requeria d'un Pla Especial per a la seva continuïtat.

PROPOSTA DE MODIFICACIÓ DEL PLA ESPECIAL

A partir d'aquesta diagnosi i dels resultats i conclusions tant negatives que es constaten, per part de l'INSTITUT AGRÍCOLA, juntament amb la "Taula de treball per al desenvolupament de l'economia agroalimentària del Baix Llobregat", estem treballant per presentar una revisió urgent del contingut del Pla Especial. Aquesta proposta tindrà, com a objectius bàsics, els següents:

- **Convertir el Parc Agrari en una zona d'activitat econòmica estratègica.** Creant un polígon agroalimentari –hub–, on s'hi assentin empreses agroalimentàries de primer nivell per a proveir-se dels productes del Parc Agrari. Afavorint la comercialització i el consum de productes quilòmetre zero.
- **Potenciar i apostar pel conreu d'interior –hivernacles–** basades en l'aeroponia –entorn de boira sense sòl– i la hidroponia –nutrients dins l'aigua, sense sòl. **Portar-hi la innovació tecnològica, treballant juntament amb els centres tecnològics pròxims** –IRTA i UPC, per exemple.
- **Apostar per l'agricultura de precisió i l'agricultura digital**, ambdues orientades a optimitzar l'eficiència de les explotacions. **Cal disposar de les infraestructures tecnològiques i de serveis adients** –subministrament elèctric o plaques, xarxa mòbil 5G, fibra òptica, etcètera.
- Contemplar, dins els usos i aprofitaments de les construccions o instal·lacions, tots els **requisits que inclouen les normatives sectorials** - laboral, higiene, seguretat, ambiental, etcèter - per a una activitat empresarial moderna.
- **Excloure les limitacions o restriccions mediambientals que no siguin pròpies de la normativa sectorial agrícola.** La regulació pròpia dels espais naturals protegits no pot aplicar-se fora del seu àmbit.
- **Pla de governança únic del sistema hidràulic** amb la presència de totes les Administracions, amb l'objectiu principal de reduir les inundacions recurrents. Establir un pla de treball urgent de les actuacions a realitzar, així com un pressupost adient.
- **Millora dels recursos hídrics**, amb proveïment d'aigua de reg de qualitat i en quantitat, incorporant aigua regenerada agronòmicament acceptable, afavorint l'ús eficient i tecnificat. Cal anar cap a un model de gestió circular de l'aigua.
- Un Servei de Vigilància que doni **seguretat a les explotacions agroalimentàries**, especialment en el respecte de les instal·lacions i construccions, i reduir els danys per la fauna salvatge.
- Incloure la possibilitat d'**instal·lació de tancaaments perimetrals de les finques** amb les dimensions que donin compliment a les exigències de les companyies asseguradores.
- **Recollida selectiva de residus** i d'envasos de productes fitosanitaris.
- **Tractament integral de les restes vegetals** per a servir com a proveïdors de generació elèctrica o de calor (biogàs).

Apostem per a que tot plegat prosperi, pel bé d'un sector agroalimentari del delta del Llobregat que ha de ser espill per a la resta de sectors i de territoris. I no per a que segueixi essent el pati del darrera d'una àrea metropolitana que només veu en el delta un jardí per anar-hi a passejar per comptes d'una zona amb un alt potencial productiu i de primer nivell.

Propuestas INSTITUT AGRÍCOLA

Agricultura, Ganadería y Desarrollo Rural

Resumen de las propuestas presentadas por el Institut Agrícola para las Elecciones Generales del 23 de Julio

- El Gobierno de España, que ostentará la presidencia de la Unión Europea, **debería oponerse al redactado actual de la Ley de Restauración de la Naturaleza**, así como al **reglamento de uso de fitosanitarios**, por ser lesiva para la producción agroalimentaria mediterránea. Es imperativa una flexibilización de la ley propuesta.
- Revisar el modelo de aplicación de la Política Agraria Común en España y en especial la figura de los ecoregímenes. Proponer la ampliación del presupuesto de la **PAC**. El sector agrario requiere de inversiones para la modernización de los regadíos para garantizar el suministro de alimentos en Europa. Debe redefinirse la figura de **Agricultor Activo**.
- Acometer una verdadera **simplificación en los trámites** para el agricultor. Es imprescindible establecer mecanismos simplificados de inspección y revisión que permitan establecer ayudas justas y fáciles de solicitar y comprobar. Estas exigencias deberán ser de tipo mixto (digital y convencional) hasta que se produzca una adaptación plena. La digitalización del campo, pese a sus evidentes ventajas de futuro, no debe obviar el fenómeno de la brecha digital tanto generacional como en infraestructuras.
- Potenciación del **uso del agua regenerada** a un coste competitivo para el empresario agrario. Las depuradoras nos deben permitir un mejor aprovechamiento de los recursos hídricos generados, aportando calidad y seguridad en el suministro.
- Potenciación de la **modernización de regadíos**, con criterios de ahorro energético y mejor aprovechamiento de los recursos hídricos. Es fundamental que las SEIASAs eleven sustancialmente el porcentaje de financiación a fondo perdido.
- Identificación e implantación de “**Zonas Económicas Especiales**” con un grado alto de despoblación del medio rural. Disponer de un **marco fiscal diferenciado**, basado en una rebaja generalizada de los impuestos, y la **potenciación de las infraestructuras digitales**.
- Establecer medidas encaminadas a desarrollar y fortalecer el sector primario como proveedor de materias primas industriales (bioplásticos, bioenergía, textiles, etcétera). **Fomentar la implantación de Biorrefinerías**.
- Fortalecer la posición de España dentro de la UE a favor del nuevo equilibrio geopolítico global, defendiendo la firma de tratados bilaterales entre la UE y terceros países, pero incorporando en el tratado la **reciprocidad legislativa**, de manera que aquellos productos importados que también sean producidos en la UE deban cumplir de facto las mismas normativas a las que se sujetan los productores europeos. Implantar medidas de control efectivas para exigir el **cumplimiento de los estándares de producción comunitarios** a todos los productos alimentarios que provengan de terceros países. De otra manera se afecta gravemente a la libre competencia.
- Fomentar la extensión y generalización de las **empresas de servicios agrarios, considerándolas como actividad agrícola** y un mecanismo de optimización de costes e introducción de innovaciones tecnológicas. Llevar a cabo una reforma fiscal, para no gravar excesivamente dichos servicios.
- Eliminar el **IVA al 0% de productos agroalimentarios**, ya que a la práctica el sector productor acaba financiando el IVA de toda la cadena alimentaria. Promover la revisión al tipo impositivo del IVA reducido para diferentes actividades (suministro de energía empleada por los regadíos, trabajos forestales de apertura de caminos, cultivo y recolección de los verdes ornamentales...).

- **Facilitar la incorporación de los jóvenes a la actividad agraria** mediante un sistema de créditos fiscales vinculados a objetivos de ventas de los productos y servicios. **Reforma de la fiscalidad de la transmisión de explotaciones**, que faciliten las transferencias de derechos de ayudas, explotaciones, tierras y cuotas de producción, de forma que apoye al relevo generacional en el sector agrario, el arrendamiento de tierras y las inversiones en innovación.
- Creación de programas superiores de gestión agroalimentaria en **convenio con Universidades Públicas y Escuelas de Negocios** con programas de intercambio en empresas y países punteros en la innovación agrícola y ganadera.
- Potenciar el Plan Estatal de Asociación Cooperativa, fomentado operaciones de concentración, fusiones y adquisiciones de entidades agrarias.
- Simplificación de los trámites administrativos para la exportación de productos agroalimentarios y fitosanitarios, o para la apertura de actividades agroalimentarias, mediante una **Ventanilla Única** que reúnan todas las competencias que actualmente están dispersas en muchas Administraciones.
- **Biogás:** Se deben habilitar los mecanismos para que de forma simplificada las empresas ganaderas puedan convertirse en empresas suministradoras de biogás y/o energía sin que ello implique perder su condición de empresa agropecuaria.
- Mantener el statu quo para la Directiva de Usos Industriales (IED). El sector agropecuario no es comparable con industrias pesadas.
- **Supresión de la limitación a la capacidad de las explotaciones ganaderas**, particularmente de vacuno. El límite debe venir dado por requisitos técnicos y por el cumplimiento de la legislación vigente en las distintas vertientes sectoriales (ganadería, residuos, agua, nitratos, medioambiental). Establecer una limitación ligada a un número de cabezas de ganado sin ningún otro condicionante es arbitrario y contrario a la libertad de empresa.
- Ponderar las propuestas que se publicarán en otoño sobre bienestar animal con respecto a las buenas prácticas en granjas, transporte, matadero y etiquetado. **El fin de las jaulas debería traducirse en una ampliación de la superficie de las granjas.**
- Revisar de forma inmediata el Acuerdo Comercial del MERCOSUR para equiparar los estándares con Europa y evitar la competencia desleal.
- En el **sector forestal deben simplificarse los procesos para la movilización de la madera y la biomasa foresta.** Mientras Europa se prepara para restringir la importación de productos que puedan ser responsables de la deforestación en países terceros, en España el bosque ocupa cada vez más superficie, acumulando más del 80% del crecimiento anual de las masas forestales y generando a su vez distintos problemas que deben atajarse: importación de productos madereros aun cuando hay excedencia de producción; desaparición de hábitats de espacios abiertos que deben recuperarse, dado que lo contrario provoca la desaparición de pastos y polinizadores; incremento continuado de la biomasa forestal en zonas de cabecera que provoca una disminución de los recursos hídricos que llegan a los embalses.
- En las zonas de crecimiento forestal debe **habilitarse la titulación de los derechos de CO2 a favor del propietario-gestor de la masa forestal**, fijando topes de biomasa acumulada para permitir una preservación del sumidero y una extracción del excedente que pueda generar riesgos relevantes para el mismo.
- Debe potenciarse el uso de la biomasa como fuente de materia prima esencial para la fabricación de bioproductos sustitutos de productos derivados de la importación de combustibles fósiles. Es esencial la potenciación mediante incentivos fiscales o líneas de financiación de proyectos industriales que establezcan líneas de biorefinado y el impulso de plantas que permitan un aprovechamiento de las celulosas para distintos usos industriales (bioplásticos, biotextiles etc).
- Debe modificarse el concepto por el cual una zona forestal en la Red Natura 2000 es intocable. Esta debe gestionarse de igual forma, en especial si retiene una gran acumulación de biomasa que la hace especialmente sensible al riesgo de incendio catastrófico.

La gestió hídrica a Catalunya

Catalunya pateix una sequera molt important, que reflecteix l'estrès hídric en que es troba el país

22

- L'escassetat hídrica a Catalunya ha esdevingut estructural.
- La gestió y planificació dels recursos hídrics ha d'esdevenir una política central per part de les Administracions.
- Cal complir amb el programa de mesures del Pla de Gestió de conca fluvial de Catalunya per resoldre el dèficit hídric.
- Els sectors productius han d'incorporar la gestió dels recursos hídrics com un factor essencial dels seu sistemes de gestió i de producció.

La escassetat hídrica és intrínseca a la nostra situació geogràfica de conca mediterrània, que s'ha vist agreujada pels efectes del canvi climàtic. Aquesta situació ha esdevingut estructural. Els efectes del canvi climàtic fan més habituals i llargues les sequeres i menys previsible el tipus i forma de precipitació.

Els sectors productius i econòmics han de ser conscients d'aquesta nova situació estructural on la falta d'aigua serà un factor decisiu en el desenvolupament econòmic i a tenir en compte en els sistemes de producció i en el model de negoci.

Cal exigir a les administracions, en els diferents nivells de competències, la màxima cooperació interinstitucional per adoptar una sèrie de mesures -a llarg termini- per fer front a aquesta situació estructural de manca d'aigua i mesures a curt termini per combatre la sequera actual. Defensem les posicions que permetin als sectors productius -industrials, agrícoles i ramaders i de serveis- mantenir la seva activitat, l'ocupació i la competitivitat, al mateix temps que pren mesures per afavorir l'estalvi, reutilització i regeneració d'aigua.

El sector privat ha de prendre mesures per afavorir l'estalvi i la recuperació i reutilització, millorant l'eficiència en l'ús de l'aigua en els sistemes de producció. La col·laboració publico-privada és essencial i indispensable per afrontar aquest important repte. Operadors del cicle de l'aigua, enginyeries i constructores tenen la capacitat per col·laborar amb l'administració per desenvolupar les obres d'infraestructura necessàries per fer front aquesta situació crítica.

PROPOSTES PER FER FRONT A L'ESCASSETAT HÍDRICA

GARANTIA D'ABASTAMENT

EFICIÈNCIA, CIRCULARITAT, REGENERACIÓ, REUTILITZACIÓ

- Realització urgent de les infraestructures estratègiques per garantir l'abastament d'aigua a tota la població, la indústria — especialment el **sector agroalimentari** com subministrador d'aliments— i el sector serveis, millorant l'eficiència i disminuint les pèrdues.
- En un territori on la falta de pluges ha esdevingut crònica, la regeneració d'aigua esdevé fonamental. Cal garantir i potenciar el subministrament de fonts no convencionals i habituals:
 - Augmentant les inversions en les infraestructures que permetin garantir la regeneració del 100% de l'aigua depurada -actualment és del 25% en l'àmbit metropolità- pel consum de boca.
 - Demanem més inversió econòmica per a facilitar al sector agroalimentari la disponibilitat d'aigua regenerada de qualitat a un cost comparable amb les fonts actuals de subministrament.
- Potenciar l'economia circular en el sector industrial i fomentar les inversions en depuració en origen i la regeneració i reutilització en els sectors més intensius en ús de l'aigua.
- Potenciar un sector industrial de l'aigua regenerada juntament amb una gestió dels fangs de depuradora que permeti convertir les plantes depuradores en plantes productores de biogàs per a usos energètics, i així abaratir el cost del cicle de l'aigua amb l'aprofitament integral dels subproductes.
- Modernitzar els sistemes de regadiu, amb l'aplicació tecnològica, per optimitzar el consum d'aigua en el sector agrícola.
- Els retards injustificats en la disposició de fons públics per a la modernització dels Canals d'Urgell i del Canal Segarra- Garrigues augmenten el dèficit d'infraestructures de Catalunya i alho-

ra augmenten la vulnerabilitat de l'abastament urbà i la competitivitat empresarial, particularment la lligada al sector agroalimentari.

- És necessària una simplificació administrativa real als tràmits lligats a l'execució de qualsevol infraestructura o desenvolupament en qualsevol àrea catalogada com a mediambientalment sensible. El medi natural no ha d'esdevenir de facto en un instrument del decreixement i de la paràlisi al desenvolupament i la modernització. El desenvolupament de l'economia circular, la bioeconomia i la modernització d'infraestructures en pro d'una reducció dels consums hídrics i energètics i una millora de la competitivitat resulta impossible si l'administració burocratitza fins l'extrem qualsevol procediment, o bé converteix l'aprovació de projectes en un garbuix competencial entre administracions.

- Exigim una total transparència en la gestió dels recursos hídrics –en particular del paper de les comissions de desembassament- i en el seu cas, que l'Administració competent n'assumeixi les responsabilitats que se'n derivin.
- S'ha d'activar un veritable mercat de l'aigua a través d'un Centre d'Intercanvi d'Usos de l'Aigua –mesura que ja preveu la regulació vigent però que cal que el organisme de conca català implanti efectivament d'una manera operativa-.
- Eliminació de les traves administratives pel desenvolupament de les inversions necessàries.
- Fomentar la col·laboració publico-privada en la gestió de l'aigua. Existeix la tecnologia, el coneixement i els mitjans per a tenir una situació d'emergència hídrica. La col·laboració publico-privada pot aportar el finançament necessari pel desenvolupament de les infraestructures necessàries per a una bona gestió del cicle de l'aigua. Empreses catalanes són model de bona gestió i de lideratge a nivell mundial. Aprofitem-ho.
- L'ACA ha de fer pública i transparent la delimitació cartogràfica de detall actualitzada del Domini Públic Hidràulic a Catalunya i l'administració competent en aquell espai.
- Implementar amb urgència les actuacions del programa de neteja de lleres per a reduir i evitar les recurrents inundacions, especialment a les zones deltaïques (Tordera, Llobregat, Ebre) alhora cercar solucions definitives per a aprofitar aquesta aigua, així com laminar-ne el cabal. Les pèrdues econòmiques que es produeixen són incalculables, alhora que afecten al teixit productiu i infraestructural català.
- És necessària una major concreció de les mesures de flexibilització per part del MAPA sobre les mesures de la PAC, abans no s'exhaureixi el període de modificacions de la PAC. Singularment és necessari que la Generalitat de Catalunya flexibilitzi al màxim els àmbits que estan sota la seva competència al igual que ja han fet altres Comunitats Autònomes amb menys impacte i restriccions per sequera que Catalunya.
- És necessari que es concreti amb urgència el Pla de xoc de suport a l'activitat agrària anunciat pel Govern de Catalunya i que aquest habiliti una dotació pressupostària suficient per a la totalitat d'empreses afectades. Al respecte és d'especial urgència el suport al sector ramader, a la primera transformació agroalimentària, als regants afectats per restriccions, el sector cerealista i el sector de la flor i planta ornamental (aquest últim afectat per les restriccions a nivell municipal).
- A nivell català cal establir un programa de finançament i liquiditat als sectors industrials i productius afectats així com reduccions fiscals específiques que permetin superar la davallada d'ingressos derivada de les conseqüències de la sequera (exempcions en el cànon de l'aigua, rebaixa dels mòduls de l'IRPF en el tram autonòmic, bonificacions en quotes de la seguretat social etc...).
- Cal una política forestal ambiciosa i efectiva. No hem d'oblidar que la sequera agreuja situacions que ja de per si eren insostenibles, en aquest cas augmenta el risc d'incendi i la necessitat de potenciar una gestió forestal activa que permeti recuperar les 260.000 hectàrees d'espais oberts que Catalunya ha perdut els darrers 20 anys en pro d'unes masses forestals molt més denses. Cal recordar que aquesta biomassa forestal excendentària contribueix de forma decisiva a que les ja minses precipitacions dels darrers anys puguin esdevenir reserves als nostres embassaments.
- Implementar sense demora les iniciatives plantejades en el RDL 4/2023 i Llei 9/2023.

NOU MODEL DEL GOVERNANÇA?

- Analitzar la modificació del model de funcionament i les competències dels organismes responsables en la gestió de l'aigua, per adaptar-los a les necessitats actuals, guanyar eficiència en la gestió i evitar els frens competencials per disputes entre administracions.

ACTUACIONS ADMINISTRACIONS CENTRAL I AUTONÒMICA PER COMBATRE LA SEQUERA

GOVERN ESPANYOL. REIAL DECRET-LLEI 4/2023

Les mesures en matèria d'aigües que estaran en vigor fins al 31/12/2023 per a les Demarcacions Hidrogràfiques del Guadalquivir, Ebre i Duero, així com Guadiana, Segura, Conques internes de Catalunya i Conques Mediterrànies Andalusos (de moment):

- Exempció del cànon de regulació i de la tarifa d'utilització de l'aigua a usuaris que pateixin reduccions a les dotacions per la sequera. (50% reducció quota a explotacions agràries amb reducció d'entre un 40 i un 60% la dotació, i un 100% als de més d'un 60%).
- Declaració d'utilitat pública de les actuacions de l'annex I i II.
- Mesures administratives excepcionals com: la reducció o la suspensió de les dotacions de subministrament d'aigua necessàries per racionalitzar el recurs, modificació dels criteris de prioritat per a l'assignació de recursos, substitució de cabals concessionals, adaptar règim d'explotació d'aprofitaments hidroelèctrics, modificació condicions d'autoritzacions d'abocament, ...
- Contractes de cessió de drets d'usos d'aigua.
- Modificació del calendari per a l'adequació dels títols habilitants en vigor per a la producció, el subministrament i la utilització d'aigües regenerades i l'elaboració dels plans que fomentin la reutilització d'aigües associats als usos urbans.

Cal destacar que tots els expedients de procediments afectats per aquestes mesures es tramitaran per procediment d'urgència, i cap de les mesures donaran dret a indemnització.

Addicionalment el Reial Decret Llei també modifica, en les disposicions finals, el text refós de la Llei d'Aigües en relació amb la reutilització de les aigües, producció, subministrament i ús d'aigües regenerades, el cànon de control d'abocaments, el cànon de regulació i tarifa d'utilització de l'aigua.

MESURES PER AL SECTOR AGRARI

Al capítol 1 del RDL s'inclouen, principalment, mesures de suport i ajuts directes al sector agrari, entre les quals destaquen:

- Assegurança agrària: subvencions de fins al 70% del cost de les pòlisses d'assegurances per a cultius afectats per sequera i altes temperatures.
- Ajuts directes específics per a sectors afectats per la guerra d'Ucraïna i la sequera pel sector ramader (355 M€), sector apícola (5 M€), sector agrícola (276,710 M€).
- Avals en explotacions agràries: 3 M€.
- Exempció de l'IBI 2023 als béns immobles propietat de titulars d'explotacions agrícoles o ramaderes, sempre que hagin patit el 2023 una reducció de rendiment net d'almenys un 20%/30% respecte als darrers 3 anys.
- De manera excepcional el MAPA flexibilitzarà determinats requisits, condicions de subvencionabilitat i compromisos dels ajuts de la Política Agrària Comuna (PAC) perquè les conseqüències de la sequera no representin un impediment per rebre les ajudes de la PAC.

ACTUACIONS DEL MITERD PREVISTES A CATALUNYA:

1. Conca Hidrogràfica de l'Ebre:

Fiscalitat-Exempció de taxes

Exempcions sobre el cànon de regulació i la tarifa d'utilització de l'aigua per a usuaris de reg que hagin tingut una reducció en els subministraments superior al 40%. 15 M€

2. Conques internes Catalunya: Inversions-Actuacions prioritàries

Actuacions que s'han d'emprendre en els propers anys per incrementar la resiliència dels sistemes de recursos hídrics a les situacions d'escassetat. Des-saladora de Tordera II. 220M€

GOVERN CATALÀ. LLEI 9/2023 DE 19 DE MAIG DE MESURES EXTRAORDINÀRIES I URGENTS PER A AFRONTAR LA SITUACIÓ DE SEQUERA EXCEPCIONAL A CATALUNYA.

Modifica el Decret llei 1/2023 de 28 de febrer on no s'estableix la contractació pel procediment d'emergència de determinats contractes d'obres, subministraments i serveis per fer front a la sequera.

- Tramitació pel procediment d'emergència d'obres i actuacions prioritàries, a l'empara de l'article 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes de sector públic, els contractes d'obres, subministraments i serveis que formalitzin l'Administració de la Generalitat de Catalunya, les entitats adscrites, vinculades o dependents del seu sector públic, les entitats locals i les agrupacions d'ens locals, per fer front a la sequera en unitats o sistemes en situació d'excepcionalitat o en situació d'emergència, i que responguin als objectius i als conceptes següents:

1. Millora de la garantia mitjançant la intensificació del control del recurs i de la demanda.
2. Millora de l'abastament mitjançant actuacions infraestructurals
3. Emergència en l'abastament.

- L'ACA assumirà, amb caràcter extraordinari, els costos derivats de l'adequació, el millorament o la instal·lació d'elements de control i gestió de recursos hídrics disponibles al medi i les obres i actuacions urgents i prioritàries que corresponguin als ens locals.

En les diferents disposicions addicionals i finals, es determinen les actuacions necessàries:

1. Habilitació de recursos econòmics addicionals per a obres i actuacions urgents i prioritàries.
2. Pla de xoc de suport a l'activitat agrària i habilitació de recursos econòmics extraordinaris necessaris.
3. Modificació del Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, en especial pel que fa a les limitacions particulars en l'ús de l'aigua (piscines i reg)

MESURES EN L'ESCENARI D'EXCEPCIONALITAT

L'escenari d'excepcionalitat suposa un pas més en la reducció d'aigua en alguns usos com:

- La reducció del 40% de l'aigua per a usos agrícoles,
- La reducció del 15% per a usos industrials,
- La reducció de l'aigua per a usos lúdics (15% en usos assimilables i 50% en reg),
- La prohibició del reg de zones verdes, tant públiques com privades (només es permetrà l'aigua per mantenir viu l'arbrat i fent-ho gota a gota o amb regadores).
- Es prohibeix la neteja de carrers amb aigua potable.
- Reducció de la dotació d'aigua mitjana per habitant i dia. Si en l'escenari d'alerta era de 250 litres per habitant i dia, en excepcionalitat passa als 230 litres per habitant i dia.

APROVACIÓ PLA DE GESTIÓ DE CONQUES INTERNES

(amb més de sis mesos de retard).

Inversions previstes de més de 2.400M€

Objectius del Pla de Gestió:

- L'objectiu principal és avançar en la autosuficiència hídrica del país a través de l'eficiència en la gestió de l'aigua.
- Assegurar la qualitat del medi hídric a través de la incorporació de recursos no convencionals com la regeneració i també la dessalinització.
- Suport al món local per millorar l'abastament, l'eficiència en l'ús de l'aigua, la regeneració i la prevenció d'inundacions.

L'INSTITUT
AGRÍCOLA
CATALÀ DE SANT ISIDRE

L'Empresa Agroalimentària és la columna vertebral necessària per garantir uns aliments segurs i assequibles i per generar diversitat d'activitat econòmica

Els reptes demogràfics i de sostenibilitat, la incertesa socioeconòmica i els canvis de tendències de consum són alguns dels factors clau que han impulsat una gran transformació tecnològica en el sector agroalimentari. Una transició que s'ha transformat en oportunitat per promoure la competitivitat i el progrés de les empreses agroalimentàries.

economia

27/06 dia de L'EMPRESA

L'INSTITUT AGRÍCOLA

CATALÀ DE SANT ISIDRE

*Associació d'Empresaris Agraris
des de 1851*

institutagricola.org
xarxanatura2000.com
ladrecera.com